

NATTEN ÄR DAGENS MOR

**AV LARS
NORÉN**

**MALMÖ
STADSTEATER**

**FREDRIK
GUNNARSON**

CECILIA LINDQVIST

**VIKTOR NYSTRÖM
SKÖLD**

ODIN ROMANUS

PREMIÄR PÅ HIPPODROMEN DEN 14 FEBRUARI 2026

FÖRLAG Lars Natten Norén AB

KONSTNÄRLIGT TEAM

REGI Anna Takanen

BEARBETNING OCH DRAMATURG

Lucas Svensson

SCENOGRAFI OCH LJUS

SUTODA/Tobias Hagström-Ståhl

KOSTYM OCH MASK Patricia Svajger

KOREOGRAFISKT ÖGA Sara Ekman

SLAGSMÅLSKOREOGRAFI

Kajsa Ingemansson

I ROLLERNA

MARTIN – Fredrik Gunnarson

ELIN – Cecilia Lindqvist

GEORG – Viktor Nyström Sköld

DAVID – Odin Romanus

OBS! Cigarettröken i föreställningen är helt ofarlig.

ATT SE OCH ATT GÖRA

Av Lucas Svensson

”Vem leker du att du är idag?” frågar modern sonen David, diktaren in spe. Hon får svaret: ”Idag leker jag att jag är jag”. Mamma, pappa, barn. I *Natten är dagens mor* har familjens roller blivit instabila och opålitliga. Förväntningar, krav på auktoritet och närhet står ouppfyllda: familjemedlemmarna rusar kring ett tomrum. Man söker varandra, men möts i ett ständigt nej, den man längtar efter är också den mest hotande, att falla i någons famn kan vara att för alltid gå under, identiteten är relativ, sexualiteten kontaminerad. Drömmen om föräldramordet slår ner som en plötsligt befriande blix.

Hos Norén är familjen en isolerad enhet som slutit sig kring sig själv. Det omgivande samhället är hotande och farligt. Det ställer krav och kan slå sönder, ekonomiskt och känslomässigt genom ovälkomna, störande inflöden. Samtidigt finns det där ute löften om frihet och befrielse, lockelsen hos en annan människa, och har man pengar finns möjligheten för tillfällig flykt och utandning med dövande nöjen och konsumtion: varor, en resa till Köpenhamn. Men hur blir man innerst inne fri från familjen? Den lever i dig även om du lämnar den, som ett krav, en längtan, kanske ett sår. Hur lär man sig att leva med den som står en närmst och samtidigt stå själv, vara fri utan att stöta bort? Eller är bortstötningen, våldet, frihetens förutsättning? ”Det tragiska är att friheten inte kan komma genom en annan människa”

Porträtt av Lars Norén. Foto: Michiel Hendryckx.

som Lars Norén någonstans säger. Konsten, dikten, visar på en annan väg och musiken kan ge några ögonblicks bräcklig gemenskap och samförstånd. Kanske förflyttar sig världen en smula.

Natten är dagens mor utspelar sig under ett dygn: den 9:e maj 1956. Spelplatsen är ett hotell på den skånska landsbygden. Det är yngste sonen Davids födelsedag. Fadern Martin, som är alkoholiserad är jagad av hotellets dåliga ekonomi och är på väg att falla tillbaka i drickande. Modern Elin, är den realistiskt samlande, men den odiagnostiserade sjukdom som hon bär på kastar en oroande skugga genom familjen. Äldste sonen George kompenserar otrygghet med våld och aggression.

Bakom familjen, rör sig majdagen sakta, med en aning om kommande sommarvärme, plötsliga åskknallar i fjärran och ett milt tassande regn. Ett annat skånskt landskap anas, som snarare än idyll är

ett där solens blodröda klot faller över den hotande sinnessjukdomen, som hos Birgitta Trotzig eller där Hills teckningar maniskt formas på brunt papper på Sankt Lars i Lund. Världen är ett hotande vansinne att falla ner i, att gå under i, befrias av.

Lars Norén är poeten som blev dramatiker. *Natten är dagens mor*, med sitt delvis självbiografiska material och skarp-skurna, nakna, realism genombruten av plötsliga poetiska bilder, markerar med sin premiär 1982 en ny riktning i svensk dramatik: bort från 70-talets politiska, samhällstillvända teater och i stället in med ett intresse för djupa psykologiska skeenden och strukturer (familjen) blyxtbelysta med bråddjup och drastisk humor. Samtidigt rör sig *Natten är dagens mor* mot en tydlig fond av politisk verklighet. Dess familj med sina

förtvivlade ambitioner om social klättring bildar en motbild och en baksida till ett soligt och framgångsrusigt folkhems-sverige som vänt sig bort ifrån sina egna skuggor.

Natten är dagens mor heter det, men dagen är inte omedelbar rening eller befrielse, dagen är också det obarmhärta ljuset över nattens ruiner, resterna från den nattliga festen. Dagen innehåller möjlighet att se och att göra, nu står scenen upplyst och naken, men avgörandet återstår, utmaningen att göra, för fortfarande kan man fly tillbaka, till en kvävande famn, till de obarmhärta slagen, till de djupa klunkarna ur flaskan. När natten återkommer, för det gör den, skall man ha dagen med sig.

LUCAS SVENSSON
dramatiker och dramaturg

TILLBAKA TILL MALMÖ – MED NORÉN

Anna Takanen är tillbaka i Malmö som regissör för *Natten är dagens mor* på Malmö Stadsteater. Det är första gången hon arbetar här, trots att staden och teatern varit central i hennes liv som konstnär.

– Teaterhögskolan i Malmö var helt avgörande för mig. Utbildningen lade grunden till ett sätt att se på skådespelarhantverket, att arbeta med både analys, metodik och hantverk. Efter examen kom jag direkt till Unga Klara och Suzanne Osten, och jobbade tillsammans med henne i tio år. Sedan hade jag förmånen att vara teater- och scenkonstchef, konstnärlig ledare, och vice VD på stadsteatrarna i Stockholm och Göteborg i närmare 15 år. Jag har hela tiden fortsatt att spela och registrera, och är numera en del av den fasta ensemblen på Kulturhuset Stadsteatern.

– Malmö lade grunden för min skådespelarkarriär. Men jag har aldrig jobbat här, det är första gången. Att komma tillbaka till Malmö är för mig starkt kopplat till skådespelarkonsten.

När Petra Brylander ringde och frågade om Anna Takanen ville komma och registrera på Malmö Stadsteater var svaret självklart.

– *Natten är dagens mor* och hela Noréns hotelltrilogi har legat högt upp på min lista. Det är 44 år sedan den spelades här sist, så det är dags nu.

Platsspecifikt drama

– Det är en delvis självbiografisk pjäs, hotellet i Genarp finns där. Referenserna

är ju till Malmö. Pappan började på Hotel Kramer i Malmö. Pjäsen är platsspecifik. Anna Takanen beskriver det som att hon just nu har ett intravenöst dropp av pjäsen som rinner in i hennes ådror.

– Det är ett personligt verk av första klass. Han har avlyssnat sin egen familj på ett sätt som lever i texten. Lars Norén är en av våra största stilister, en erkänd poet som har ett språk för att skriva ut familjens tragedi och längtan. *Natten är dagens mor* är en av våra främsta pjäser som har skrivits i Sverige. Lars Norén och August Strindberg är ju jämförbara.

Pjäsen handlar om en familj där pappan Martin får återfall i sin alkoholism.

– Det finns fyra roller men det blir fem i och med att spriten är den femte rollen. Våldigt många har erfarenheter av alkoholism i sina familjer eller bland vänner. Den kollektiva erfarenheten av sprit är stor och teatern ger oss en möjlighet att bearbeta den tillsammans.

Barnperspektivet

– Jag tycker det är viktigt med barnperspektivet, att sonen David faktiskt bara är 16 år. Barndomen är ofta en upplevelse av vanmakt. Man är helt i händerna på vuxna. Det är en erfarenhet som de flesta har, att barndomen har varit tuff. Jag känner en väldigt empati med alla i den här familjen. Det finns ingen vinnare här.

– Pjäsens styrka ligger i att den inte ger enkla svar utan den problematiserar vad det är att leva i en familj där man inte når varandra.

Angelägen idag

– Få tål stökiga och sönderfallande människor idag, då vi lever i en tid där alla ska vara framgångsrika, klara sig, vara stark. Lars Norén ger oss en pjäs där varje replik leder fram till rollens skav, och jag hoppas vi kan öppna något nytt i texten och gestaltningen genom skådespelarnas arbete. Norén skrev ju för skådespelare och här möter Malmö Stadsteaters ensemble dessa ikoniska roller på nytt. För den här familjen kan vi inte sluta bry oss om.

Anna Takanen lyfter också ekonomiska skulder.

– Familjen har problem med ekonomin. Klasskillnaderna ökar. Hur det påverkar en familj att hela tiden klara sig med näsan ovanför vattenytan. Och David som vägrar gå ut. Han är en riktig hemmagris.

Skådespelarkonsten

– Det finns ingen ironi i den här pjäsen. Vi jobbar med uppriktighet och känslomässigt flöde. Det är osentimentalt och rätt, men hjärtligt. Rent av tragikomiskt, precis som livet självt.

Hon citerar Kent Andersson: att underhålla utan att undanhålla.

– En bra roll framkallar en skådespelare och tvärtom. Det är en slags magi. Skådespelaren ställer sig till förfogande för rollen och rollen använder skådespelaren. Då blir man också upprymd av det transformativa. Lars Norén sa själv att rollfigurerna kommer ut genom varandra. All bra skådespelarteater är ett beroende av den andre. Det finns ingen Julia utan en Romeo som står nedanför balkongen och ropar. Det är genom Romeos blick vi får syn på Julia. Och så är det i Lars Noréns pjäs, vi får syn på mamma, pappa, barn genom hur de reagerar på varandra. Det är väldigt förtätat och dramat har en extremt hög densitet.

Foto: Matilda Rahm

Mitt team och jag har jobbat tillsammans i flertalet uppsättningar. Vi försöker hitta en form att fästa texten i, som är konkret och kroppslig, men som samtidigt skapar existentiell rymd.

Gemensam erfarenhet

Anna Takanen hoppas att publiken ska bära med sig något av den gemensamma upplevelsen.

– Jag vill att man ska känna sig berörd, eller kanske till och med upprörd. Och så önskar jag att empatin flödar till. Vi berörs tillsammans. Det är en stor mänsklig sak att sitta bredvid någon i en teatersalong som börjar gråta eller skratta, att sitta sida vid sida med främlingar som får kontakt med något överraskande. Det är en del av teaterns kraft – att vi formulerar våra erfarenheter genom vår gemensamma närvaro med skådespelarna. Det finns bara en tid i teatersalongen, och den är här och nu.

CARIN HEBELIUS,
programredaktör

JAG TYCKER
INTE OM
ATT DRA
VINGARNA AV
FJÄRILEN.

**”DET ÄR VÄL
LIKA BRA ATT
JAG DÖR...
SÅ ATT DU OCH
UNGARNA KAN
FÅ LITE ROLIGT”**

INSPICIENT Josefin Beischer
SUFFLÖR & PRODUKTIONSASSISTENT
Klara Jutterdal
SAXOFONINSTUDERING Jens Persson,
Alexander Koutsogiannis
PRODUCENT Sara Mortazavi

SCENMÄSTARE Pontus Karlsson
BITRÄDANDE SCENMÄSTARE
Piotr Kassaraba, Sara Hansson
LJUSTEKNIKER Huld Ragnarsdóttir,
Rasmus Wessman
LJUDTEKNIKER Harald Gagge
REKVISITÖR Linda Täck
BITRÄDANDE REKVISITÖR
Ulrika Fredriksson Bostrom
ATTRIBUTMAKARE Camilla Eklund,
Anna-Karin Kallträsk

KOSTYMKOORDINATOR Mariane Josefsson
SKRÄDDERI Mariane Josefsson, Teddie Anderson,
Nelly Persson
FÅRGERI/PATINERING Mariane Josefsson
KOSTYMTÉKNIK Jessica Kiaer
MASKÖR/PERUKMAKERI Josefine Larsen,
Ellinor Tofft, Åsa Trulsson

SCENOGRAFISK PROJEKTLEDARE Anna Jönsson
KONSTRUKTÖR Dan Sörensen
DEKORMÄSTARE Agneta Persson
VERKSTADSMÄSTARE TF. Viveca Hofwimmer
TAPETSERI Timotie Girardon
SNICKERI Maria Lundholm
SMEDJA Niklas Gagner
DEKORATELJÉCHEF Patrik Becker

**MARKNADSKOORDINATOR &
PROGRAMREDAKTÖR** Carin Hebelius
FÖRESTÄLLNINGSFOTOGRAF Emmalisa Pauly
PORTRÄTTFOTOGRAF Johan Sundell
PROGRAMLAYOUT Isabel de Jounge
TRYCK Exakta Print AB

MARKNADSCHEF Sofia Eklund
CHEFSPRODUCENT Lisa Ericstam
TEKNISK CHEF Daniel Bexell
CAFÉ- OCH FOAJÉCHEF Nannalovisa Jönsson
LJUSANSVARIG Stuart Bailes
CHEF KOSTYM- OCH MASKAVDELNINGEN
Paola Billberg Johansson
FASTIGHET & TRANSPORT Anders Blomquist
STÄDLEDARE Rinna Löfgren
EKONOMICHEF Anette Zetterlund
CHEFSASSISTENT Kattis Blanking,
Josefin Beischer
VD OCH ANSVARIG UTGIVARE Petra Brylander

**FOTOGRAFERING OCH
LJUDUPPTAGNING ÄR
AV UPPHOVSRÄTTSLIGA SKÄL
EJ TILLÅTEN. VAR VÄNLIG
STÅNG AV MOBILTELEFONEN.**

Malmö Stadsteaters verksamhet
finansieras i huvudsak med bidrag från
Malmö Stad och Region Skåne (inkl
Staten via kultursamverkansmodellen).

Därföre gläds, o vän!
och sjung i bedrövelsens mörker:
Natten är dagens mör,
Chaos är granne med Gud.

Erik Johan Stagnelius
ur dikten *Vän i förödelsens stund*

MALMÖSTADSTEATER.SE